

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цагааннуур тосгоны захирагчийн албаны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код БӨА-2024/12/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл

Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jennisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Х.Еркебулан

Утас: 99427667 Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	Error! Bookmark not defined.
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл.....	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	Error! Bookmark not defined.
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	Error! Bookmark not defined.
5.1 Төлбөрийн акт	Error! Bookmark not defined.
5.2 Албан шаардлага	Error! Bookmark not defined.
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ .	Error! Bookmark not defined.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт
УАГ	Үндэсний аудитын газар
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

ЦАГААННУУР ТОСГОНЫ
ЗАХИРАГЧИЙН АЛБАНЫ ЗАХИРАГЧ
А.АРЫСТАН ТАНАА

2024.03.25 № 352
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлох асуудал гараагүй.

Аудитын гол асуудал

Тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд анхаарал татах асуудал байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

004002401

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

			Төгрөгөөр
Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>21,809,513.90</u>	<u>116,747,913.37</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	13,186,491.90	103,431,059.47
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	13,186,491.90	103,431,059.47
3121	Төгрөг	13,186,491.90	103,431,059.47
31211	Төрийн сангийн харилцах	13,134,189.90	103,431,059.47
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	52,302.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8,623,022.00	13,316,853.90
351	Түүхий эд материал	5,804,926.00	6,054,000.00
35130	Эм боох материал	5,804,926.00	6,054,000.00
354	Хангамжийн материал	2,818,096.00	7,262,853.90
35410	Бичиг хэргийн материал	35,000.00	35,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,126,800.00	2,941,800.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,656,296.00	2,394,154.00
35470	Бусад хангамжийн материал		1,891,899.90
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>368,364,672.46</u>	<u>406,970,724.37</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	368,364,672.46	406,970,724.37
392	Биет хөрөнгө	363,118,272.46	400,301,085.37
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	341,864,252.45	341,864,252.45
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(64,505,781.10)	(80,333,026.18)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	91,089,999.00	91,089,999.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,210,832.83)	(68,139,999.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	72,162,684.00	84,708,684.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,965,777.58)	(56,325,894.87)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	19,560,590.00	24,990,590.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,777,839.58)	(19,094,339.82)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	710,036,299.16	764,586,299.16
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(677,165,321.06)	(683,075,479.37)
39217	Ном	30,000.00	30,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	5,246,400.00	6,669,639.00
39301	Программ хангамж	2,262,400.00	3,685,639.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,262,400.00)	(2,262,400.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,246,400.00	5,246,400.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>390,174,186.36</u>	<u>523,718,637.74</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>1,174,450.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	1,174,450.00
413	Өглөг	-	1,174,450.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	1,174,450.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>390,174,186.36</u>	<u>522,544,187.74</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	390,174,186.36	522,544,187.74

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	876,594,219.00	876,594,219.00
51101	Өмч: - төрийн	876,594,219.00	876,594,219.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(784,162,656.98)	(651,792,655.60)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,729,246,317.29	(784,162,656.98)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(3,513,408,974.27)	132,370,001.38
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	297,742,624.34	297,742,624.34
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	390,174,186.36	523,718,637.74

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	561,680,956.98	837,308,883.65
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	356,228,481.98	584,207,380.65
110	Орлогын албан татвар	355,018,021.98	582,665,080.65
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	365,127,006.98	587,799,169.60
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	341,274,080.51	561,710,636.56
110002	Үйл ажиллагааны орлого	4,344,860.00	63,800.00
110003	Хөрөнгийн орлого	19,402,266.47	25,806,233.04
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	105,800.00	218,500.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(10,108,985.00)	(5,134,088.95)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(10,108,985.00)	(5,134,088.95)
113	Хөрөнгийн албан татвар	739,500.00	945,000.00
113002	Бууны албан татвар	180,000.00	240,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	559,500.00	705,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	470,960.00	597,300.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	470,960.00	597,300.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	466,660.00	597,300.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	4,300.00	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	106,161,028.00	146,766,575.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	106,161,028.00	146,766,575.00
120003	Торгуулийн орлого	18,350,000.00	26,162,000.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	24,253,380.00	45,135,336.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	24,253,380.00	45,135,336.00
120009	Бусад орлого	3,124,500.00	20,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	55,433,148.00	73,949,239.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	5,000,000.00	1,500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	99,291,447.00	106,334,928.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33,753,186.00	4,210,964.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,186,464.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,753,186.00	3,024,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	63,900,000.00	98,474,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	28,900,000.00	18,474,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	35,000,000.00	80,000,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,638,261.00	3,649,664.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,638,261.00	3,649,664.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	483,570,511.89	619,438,882.27
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	483,570,511.89	619,438,882.27
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	483,570,511.89	605,972,382.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	254,779,605.23	255,916,286.08
210101	Үндсэн цалин	192,673,122.24	155,018,950.00
210102	Нэмэгдэл	20,750,240.40	52,101,141.85
210104	Урамшуулал	2,091,734.00	4,655,538.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	39,264,508.59	44,140,655.34
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	25,172,156.00	28,200,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,745,719.00	18,392,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,493,084.00	2,502,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,629,107.00	1,801,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	752,077.00	500,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,552,169.00	5,004,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,050,095.00	16,669,766.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,958,860.00	3,212,766.00
210302	Түлш, халаалт	92,249,195.00	13,187,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,842,040.00	270,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,376,419.77	12,834,840.10
210401	Бичиг хэрэг	1,138,250.00	1,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,250,969.77	9,398,840.10
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	899,200.00	1,486,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88,000.00	249,200.00
2105	Нормативт зардал	22,726,769.00	42,994,328.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,508,769.00	42,584,328.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	218,000.00	410,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,556,500.00	3,355,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,828,400.00
210604	Урсгал засвар	5,556,500.00	1,526,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,634,000.00	2,768,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,634,000.00	2,768,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,841,700.00	10,095,600.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,914,400.00	9,069,750.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	176,800.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	64,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	168,900.00	3,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	293,600.00	835,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	34,600.00	38,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	50,800.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,433,266.89	233,138,562.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,283,011.00	197,047,375.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	748,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	31,750,255.89	35,343,187.09
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	13,466,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	13,466,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	12,752,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	714,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	78,110,445.09	217,870,001.38
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,591,519,419.36	85,500,000.00
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	3,492,616,565.28	85,500,000.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал	98,902,854.08	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(3,591,519,419.36)	(85,500,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(3,513,408,974.27)	132,370,001.38

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	501,247,808.98	761,859,664.65
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	356,228,481.98	584,207,380.65
110	Орлогын албан татвар	355,018,021.98	582,665,080.65
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	365,127,006.98	587,799,169.60
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	341,274,080.51	561,710,636.56
110002	Үйл ажиллагааны орлого	4,344,860.00	63,800.00
110003	Хөрөнгийн орлого	19,402,266.47	25,806,233.04
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	105,800.00	218,500.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(10,108,985.00)	(5,134,088.95)

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(10,108,985.00)	(5,134,088.95)
113	Хөрөнгийн албан татвар	739,500.00	945,000.00
113002	Бууны албан татвар	180,000.00	240,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	559,500.00	705,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	470,960.00	597,300.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	470,960.00	597,300.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	466,660.00	597,300.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	4,300.00	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	45,727,880.00	71,317,356.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	45,727,880.00	71,317,356.00
120003	Торгуулийн орлого	18,350,000.00	26,162,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	24,253,380.00	45,135,356.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	24,253,380.00	45,135,336.00
120009	Бусад орлого	3,124,500.00	20,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	99,291,447.00	106,334,928.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33,753,186.00	4,210,964.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,186,464.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,753,186.00	3,024,500.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	63,900,000.00	98,474,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	28,900,000.00	18,474,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	35,000,000.00	80,000,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,638,261.00	3,649,664.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,638,261.00	3,649,664.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	466,144,783.00	586,115,077.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	466,144,783.00	586,115,077.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	466,144,783.00	572,648,577.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	273,739,849.23	254,741,836.08
210101	Үндсэн цалин	205,202,760.23	153,844,500.00
210102	Нэмэгдэл	29,155,734.00	52,101,142.35
210104	Урамшуулал	4,393,955.00	4,655,538.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	34,987,400.00	44,140,654.84
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	25,258,556.00	28,200,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,082,619.00	18,192,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,047,784.00	2,502,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,607,507.00	2,001,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	536,177.00	500,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,984,469.00	5,004,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,050,095.00	15,472,766.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210301	Гэрэл, цахилгаан	9,334,700.00	3,212,766.00
210302	Түлш, халаалт	92,249,195.00	11,760,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,466,200.00	500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,376,419.77	14,769,698.00
210401	Бичиг хэрэг	1,001,800.00	1,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,592,419.77	10,337,698.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,694,200.00	2,105,000.00
210404	Ном, хэвлэл	88,000.00	627,000.00
2105	Нормативт зардал	23,048,052.00	45,160,302.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,786,652.00	42,858,402.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	261,400.00	2,301,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,513,100.00	3,645,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		1,074,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		71,000.00
210604	Урсгал засвар	5,513,100.00	2,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,634,000.00	2,768,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,634,000.00	2,768,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,841,700.00	10,095,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,914,400.00	8,007,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	176,800.00	285,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	168,900.00	397,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	293,600.00	970,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	131,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	34,600.00	38,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	50,800.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,683,011.00	197,795,375.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,283,011.00	196,795,375.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	1,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	13,466,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	13,466,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		12,752,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		714,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>35,103,025.98</u>	<u>175,744,587.57</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,298,620.00	85,500,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,298,620.00	85,500,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,298,620.00	85,500,000.00
220001	Барилга байгууламж		79,115,800.00
223001	Бусад хөрөнгө		6,384,200.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,298,620.00	
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(1,298,620.00)	(85,500,000.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	33,804,405.98	90,244,587.57
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	10,532,085.92	13,186,491.90
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	13,186,491.90	103,431,059.47

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,435,847,453.68	1,628,879,466.53	834,595,149.18	3,899,322,069.39
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-559,253,234.68	-1,331,136,842.19	1,894,651,168.11	4,261,091.24
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	876,594,219.00	297,742,624.34	2,729,246,317.29	3,903,583,160.63
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-3,513,408,974.27	-3,513,408,974.27
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	876,594,219.00	297,742,624.34	-784,162,656.98	390,174,186.36
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	876,594,219.00	297,742,624.34	-784,162,656.98	390,174,186.36
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	876,594,219.00	297,742,624.34	-784,162,656.98	390,174,186.36
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			132,370,001.38	132,370,001.38
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	876,594,219.00	297,742,624.34	-651,792,655.60	522,544,187.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		29,195,928.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	623,257,300.00	618,566,811.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	536,757,300.00	533,066,811.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	523,290,800.00	519,600,311.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	253,202,200.00	253,067,336.08
210101	Үндсэн цалин	152,800,000.00	152,800,000.00
210102	Нэмэгдэл	54,502,200.00	52,101,142.35
210104	Урамшуулал	3,000,000.00	4,425,538.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	42,900,000.00	43,740,654.84
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,200,000.00	28,200,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,192,000.00	18,192,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,502,000.00	2,502,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,001,600.00	2,001,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	500,400.00	500,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,004,000.00	5,004,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	201,076,900.00	199,271,275.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,192,700.00	12,992,700.00
210302	Түлш, халаалт	180,368,000.00	179,762,375.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,516,200.00	6,516,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,427,000.00	14,427,000.00
210401	Бичиг хэрэг	1,700,000.00	1,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,000,000.00	10,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,100,000.00	2,100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	627,000.00	627,000.00
2105	Нормативт зардал	2,301,900.00	2,301,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,301,900.00	2,301,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,198,100.00	7,198,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	714,000.00	714,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	71,000.00	71,000.00
210604	Урсгал засвар	6,413,100.00	6,413,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,768,000.00	2,768,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,768,000.00	2,768,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,116,700.00	4,116,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,067,200.00	2,067,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	285,000.00	285,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	180,600.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	397,900.00	397,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	970,000.00	970,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	131,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,000,000.00	8,250,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,000,000.00	7,250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,000,000.00	1,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,466,500.00	13,466,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,466,500.00	13,466,500.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,752,500.00	12,752,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	714,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	86,500,000.00	85,500,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	86,500,000.00	85,500,000.00
220001	Барилга байгууламж	80,000,000.00	79,115,800.00
221001	Их засвар	6,500,000.00	6,384,200.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	623,257,300.00	613,066,811.08
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	616,757,300.00	613,066,811.08
132001	Орон нутгийн төсвөөс	536,757,300.00	533,066,811.08
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	80,000,000.00	80,000,000.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	6,500,000.00	-
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	6,500,000.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		6,500,494.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,000,494.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2.00	2.00
610001	Төсвийн байгууллага	2.00	2.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	18.00	18.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	5.00	5.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	9.00	9.00
620004	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	1.00	1.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	1.00	1.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	1.00	1.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	18.00	18.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	5.00	5.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	9.00	9.00
650010	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	1.00	1.00

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,210,964.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,210,964.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,210,964.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,674,500.00
210101	Үндсэн цалин	1,044,500.00

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210104	Урамшуулал	230,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	400,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,087,766.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,087,766.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	342,698.00
210402	Тээвэр, шатахуун	337,698.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	860,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	360,000.00
210602	Тавилга	500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	246,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	246,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,210,964.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,210,964.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,910,964.00
131106	Төсвийн урамшуулал	
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Цагааннуур тосгоны захирагч нь Тосгоны оршин суугчид иргэдийн ажиллаж амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн эдийн засаг, нийгмийн хөгжил, дэвшилд дэмжлэг үзүүлэх, төсвийн байгууллагуудыг оновчтой бодлого, зохицуулалт, бодит мэдээллээр хангах, төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх, үйл ажиллагаа нь аливаа улс төр, үзэл суртлаас ангид байж, гагцхүү Монгол Улсын хууль тогтоомжийг дээдэлж, иргэдийн эрх ашигт нийцсэн шийдвэр гаргахад оршино гэсэн зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Цагааннуур тосгоны захирагчийн Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Цагааннуур тосгоны захирагчийн Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч 2023 онд шалгалтад хамрагдаагүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цагааннуур тосгоны захирагчийн Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Цагааннуур тосгоны захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/71 тоот тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ашигладаг байна.

Тус төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Цагааннуур тосгоны захирагчийн Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 132.7 сая төгрөгөөр буюу 34.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	13,186.5	103,431.1	90,244.6
Авлага	0	0	0
Урьдчилж гарсан зардал	0	0	0
Бараа материал	8,623.0	13,316.8	4,693.8
Үндсэн хөрөнгө	368,364.7	406,970.7	38,606.0
Нийт хөрөнгө	390,174.2	523,718.6	133,544.4
Өр төлбөр	0	1,174.4	1,174.4
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	390,174.2	522,544.2	132,370.0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	390,174.2	522,544.2	132,370.0

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансанд нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 103.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 90.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	-	-	-
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	13.1	103.4	90.3
Төгрөг	13.1	103.4	90.3
Төрийн сангийн харилцах	13.1	103.4	90.3
Арилжааны банк дахь харилцах	0.05		
Дүн	13.1	103.4	90.3

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа.

Оны эцэст Төсвийн ерөнхий орлогын дансанд 97.7 сая төгрөг, ОНХСанд 1.0 сая төгрөг, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 4.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Мөнгөн хөрөнгө данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.2 Авлага

Авлага данс үлдэгдэлгүй байна.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчтай холбогдсон авлага	-	-	-
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-	-
Зээлийн хүүгийн авлага	-	-	-
Байгууллагаас авах авлага	-	-	-
Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	-	-
Зээлийн авлага	-	-	-
Хувь хүмүүст олгосон зээл	-	-	-
Дүн	-	-	-

сурвалж: Аудитын судалгаа

Авлагын дансны эцсийн үлдэгдэл байхгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Авлага данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.3 Урьдчилгаа

Урьдчилж гарсан зардал дансанд өөрчлөлт ороогүй байна.

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3.5.4 Бараа материал

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 13.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 4.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 5. Бараа материалын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	/сая төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	5.8	6.0	0.2
Эм боох материал	5.8	6.0	0.2
Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	-	-
Хангамжийн материал	2.8	7.3	4.5
Бичиг хэргийн материал	0.03	0.03	0
Аж ахуйн материал	1.1	3.0	1.9
Сэлбэг хэрэгсэл	-	-	-
Түлш, шатах тослох материал	1.7	2.4	0.7
Хүнсний материал	-	-	-
Бусад хангамжийн материал	-	1.9	1.9
Мал амьтад	-	-	-
Дүн	8.6	13.3	4.7

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Захирагчийн алба 7.1 сая төгрөгийн, Эмийн эргэлтийн сан 6.2 сая төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Бараа материал данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.5 Бусад эргэлтийн хөрөнгө:

Бусад эргэлтийн хөрөнгө байхгүй байна.

3.5.6 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 406.9 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 38.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	/сая төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	363.1	400.3	37.2
Барилга, байгууламж, орон сууц	277.4	261.5	(15.9)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	29.9	23.0	(6.9)
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	22.2	28.4	6.2
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	0.8	5.9	5.1
Зам, гүүрийн байгууламж	-	-	-
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	-	-	-
Бусад үндсэн хөрөнгө	32.8	81.5	48.7
Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	-	0

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Ном	0.03	0.03	0
Биет бус хөрөнгө	5.2	6.6	1.4
Программ хангамж	0	1.4	1.4
Бусад биет бус хөрөнгө	5.2	5.2	0
Дүн	368.3	406.9	38.6

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 368.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба 73.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 35.3 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулж оны эцэст 406.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Үндсэн хөрөнгө данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.7 Өр төлбөр

Өр төлбөр данс 2023 оны эхэнд өглөггүй гарсан ба оны эцэст 1.2 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Хүснэгт 8. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	/ сая төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Өглөг	-	1.2	1.2
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	1.2	1.2
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	-	-
Бусад өглөг	-	-	-
Байгууллагад төлөх өглөг	-	-	-
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	-	-
Дүн	-	1.2	1.2

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Захирагчийн алба оны эцэст 1.2 сая төгрөгийн цалингийн ашгийн татварын өглөгтэй гарсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Өглөг данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.10 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 522.5 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 132.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 9. Засгийн газрын хувь оролцоо

Үзүүлэлт	/ сая төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	876.6	876.6	0
Хуримтлагдсан үр дүн	(784.2)	(651.8)	-132.4
Өмнөх үеийн үр дүн	2,729.2	(784.2)	(1,945.0)
Тайлант үеийн үр дүн	(3,513.4)	132.4	(3,381.0)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	297.7	297.7	0
Дүн	390.2	522.5	132.3

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 522.5 сая төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 132.3 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Алтанцөгц сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 602.5 сая төгрөгөөр, төсвийн зарлагыг 602.5 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Тус сумын төсвийг 10.6 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 613.1 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Нийт зардлын 536.7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 80.0 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 6.5 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Цагааннуур тосгоны төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2023 онд гүйцэтгэлээр нийтдээ 613.1 сая төгрөгийн тусламж санхүүжилтийн орлого бүрдүүлсэн байна. Үүнд: [улсын төсвөөс 18.5 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг авч](#), орон нутгийн төсвийн орлогоос 514.6 сая төгрөгийн санхүүжилт, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 80.0 сая төгрөгийн санхүүжилт авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 618.6 сая төгрөг буюу 99.2 хувьтай байгаа нь төвлөрүүлсэн болон дутуу авсан санхүүжилт, тасарсан орлого, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй холбоотой байна.

Сумын орон нутгийн төсвийн орлогын талаар:

Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны “Орон нутгийн төсөв батлах тухай” 132 дугаар тогтоолоор Цагааннуур тосгоны захирагчийн албаны 2023 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 411.7 сая төгрөгөөр баталж, аймгийн ИТХ-ын хуралдааны “2023 оны төсөвт тодотгол хийх тухай” 2023 оны 192 дугаар тодотголоор 416.4 сая төгрөгөөр буюу 4.7 сая төгрөгөөр нэмж баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2023 оны 70 дугаар хуралдааны тогтоолоор 2023 орлогын төлөвлөгөөг 516.4 сая төгрөгөөр буюу 100.0 сая төгрөгөөр нэмж баталжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвийн орлогод 610.4 сая төгрөгийн орлого оруулж, төлөвлөгөөг 94.0 сая төгрөгөөр буюу 18.2 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №2 Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/сая төгрөг/	
			Өсөлт/+, бүүралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
I.Татварын орлого	498.4	584.2	85.8	72.7
II.Татварын бус орлого	18.0	26.2	8.2	45.5
Нийт дүн	516.4	610.4	94.0	118.2

Орон нутгийн татварын орлогод 498.4 сая төгрөг төлөвлөгдөж, гүйцэтгэлээр 584.2 сая төгрөгийн орлого оруулж 85.8 сая төгрөгөөр, татварын бус орлогод 18.0 сая төгрөг

Цагаануур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

төлөвлөгдөж, гүйцэтгэлээр 26.2 сая төгрөгийн орлого оруулж 8.2 сая төгрөгөөр тус тус давуулсан биелүүлсэн байна.

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого 130.0 сая төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамж 0.2 сая төгрөгөөр, хүү торгуулийн орлого 8.2 сая төгрөгөөр давж, малд ногдуулах албан татвар төлөвлөгдөөгүй боловч 0.7 сая төгрөгийн орлого оруулсан нь төлөвлөгөөний биелэлтэд голлон нөлөөлсөн байна.

Бууны албан татвар 1.6 сая төгрөгөөр, газрын төлбөр 8.0 сая төгрөгөөр, үйл ажиллагааны орлогын албан татвар 21.1с ая төгрөгөөр, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 5.0 сая төгрөгөөр, үл хөдлөх хөрөнгийн татвар 4.4 сая төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 1.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба 516.4 сая төгрөгийн татварын орлого төвлөрүүлж, оны эцэст 97.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт №3 Төсвийн байгууллагуудын 2023 оны төсвийн зарлагын гүйцэтгэл:

/сая төгрөг/

Д/д	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт, хэмнэлт
1	Захирагчийн алба	345.6	343.8	-1.8
2	Ерөнхий боловсролын сургууль	116.2	115.0	-1.2
3	Хүүхдийн цэцэрлэг	49.2	48.6	-0.6
4	Соёлын төв	7.3	7.3	-
5	Эрүүл мэндийн төв	18.4	18.4	-
6	ОНХСан	86.5	85.5	-1.0
	Нийт дүн	623.2	618.6	-4.6

Захирагчийн албаны төсөв төлөвлөснөөс бага гүйцэтгэлтэй гарсан төлөвлөлттэй холбоотой байна. ОНХСангийн төсвийн гүйцэтгэлд 1 төсөл хөтөлбөрийн ажил дутуу хийгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Цагаануур тосгоны захирагч нь Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2023 онд дээд шатны төсвийн захирагчаас нийт 0.3 сая төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлогоос 3.9 сая төгрөгийн нийт 4.2 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авч цалин хөлс нэмэгдэл урамшил зардалд 1.7 сая, гэрэл цахилгааны зардалд 1.1 сая, хангамж, бараа материалын зардалд 0.3 сая, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 0.9 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 0.2 сая нийт 4.2 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого ороогүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2023 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрийн 21 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Цагааннуур тосгоны захирагчийн Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зарлагын 483.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 7.3 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад “Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан ба алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс санхүүгийн тайлангийн аудитын программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгасан.

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Шилэн дансанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын нийтдээ 348.2 сая төгрөгийн 15 мөнгөн гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 158.2 сая төгрөгийн 15 мөнгөн гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 343.8 сая төгрөгийн 1 мөнгөн гүйлгээг бүрэн мэдээлсэн байна. Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 100 хувьтай байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй тул нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Шилэн данстай холбоотой зөрчил гараагүй байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа зөрчилтэй суудал гараагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт
/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн					

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа зөрчил гараагүй боловч аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар бүх сумын Засаг дарга нарт малын татварын төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийн талаар “Малын татвараас орох орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, сумын ИТХ-аар батлуулж, орлогыг сумын төсвийн орлогод бүрэн төвлөрүүлж ажиллах” зөвлөмж өгсөн ба малын татварын орлогыг сумын ИТХ-аар батлуулж ажиллаагүй байна.

Цагааннуур тосгонд 2022 оноос татварын байцаагчийн орон тоо хасагдсанаас шалтгаалж малын хөлийн татвар тогтмол авагдаагүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Цагааннуур тосгоны Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлантай холбоотой алдаа зөрчил илрээгүй болно.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 1 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн нийт 3 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 2 сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Ерөнхий боловсролын сургууль, Хүүхдийн цэцэрлэг, Соёлын төв, Эрүүл мэндийн төвд орон нутгийн төсвөөс олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтийг нэгтгэлд хамруулсан байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 5.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 1 заалттай 5.9 сая төгрөгийн зөвлөмж өгсөн байна.

Хүснэгт 4: Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл /сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Захирагчийн алба	1	5.9							1	5.9
	Нийт дүн	1	5.9							1	5.9

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								